

B2-páholy

Szeretem a tengert. A tenger is szeret engem. A tengerrel mi szeretjük egymást. Így van ez már sok nyaranta, amikor Dragéban próbáljuk magunkat felkészíteni az év hátralévő részére. Nagy a nyár, nagyon kék a víz, éjszakánként óriásholdak trónolnak az égen, és ezüsthidakat feszítenek a sötétől lenyugodott hullámok fölé. A legjobb, ha nem akarok ilyenkor magamtól semmit. És a legjobb, ha a világ sem akar semmit tőlem. Senki nem akar senkitől semmit. Víz, ég, sós szél, kabócák szüntelen zenéje a nappalokban, csillagok kristály-zenéje a partot övező apró szigetek fölött. Senki ne akarjon senkitől semmit! S amíg ez működik, működik a nyaralás is.

Évek óta ugyanaz a négyes kulcsolja ki a dragéi apartman ajtaját, hogy tíz napra megfeledkezzék a világról. Néha megdöbbenek, ha belegondolok, mennyire más és más emberek ők. Az ők a mi. A feleségem, Csilla bölcsészetet végzett (angol–orosz szak) üzletkötő, egy japán cég magyarországi képviselőjét vezeti, lebeg humán érzelmiség és kötelező technokrata attitűdök között. Mária, a barátom felesége iskolaigazgató, végzettsége matematikatanár, mélyen és őszintén vallásos ember, aki e kétféle komoly kötődés mellett itt szeretné felszabadítani magát a hétköznapok nem feltétlenül keserű fogságából. Robi, a barátom operatőr és rendező, jobb időkben a főiskolán leendő filmeseket tanított a szakma fortélyaira, s mellesleg több tucat kisfilmet forgatott, melyek hol díjakat kaptak, hol pedig botrányt kavartak – ami szintén felér egy díjjal a rendezőnek. *Leben und leben lassen!* Ahhoz, hogy ez működjék, bizonyos megszokások és íratlan megállapodások szükségeltetnek. Ébredés után a feleségemmel lemegyünk úszni a tengerre (ablakunk alatt a tenger, nem kell sokat kutyaolnunk). Ahogy csapkolódunk a vízben befelé, először még árnyékban úszunk, hiszen a ház mögött magasodó hegy eltakarja a felkelő napot. Aztán egyszerre, ha túlúsztuk az árnyékat, arany-özönt zúdít ránk a nap – ezek a legszebb pillanatai az ébredésnek. Az étkezések bőségesek anyagban és szellemben – olykor-olykor órákat üldögélünk beszélgetve a különféle ételek fölött. Kibeszéljük magunkat – végre olyasmikről esik szó, amiknek fölelmegetésére a rohanó mindennapokban nincs lehetőség. Roppant civilek tudunk lenni, és ezt marhára élvezzük. Vagyunk, amik egyébként nem, vagy csak ritkán lehetünk. A lányok egész nap a pineák alatt napoznak-hűsölnek, olvasnak és pletykálódnak, időről időre belevetik magukat a tengerbe. Robi reggeltől estig szudokuzik, ha épp nem, akkor a magával hozott sajtót, *Élet és Irodalom*, *Népszabadság* stb. lapozgatja. Vagy épp nagyokat alszik, hetek-hónapok kialvatlanságát pótlandó. Jómagam egy rólam/velem készült beszélgető-könyv kérdéseit válaszolgom meg szorgalmasan – érdekes módon, immár második nyara –, Thomas Mannt, Thomas Bernhardot és Rilke-levelezést olvasok. Drage kis halászfalu, számunkra a demokrácia partja. Semmi sem kötelező azon kívül, ami belül kívánkozik. Mincsenek nagy túrák, vásárlások, kóborlások... A nagy utak, gondolatcserék és érzelmi portyázások belül történnek meg velünk, így valamennyi nyaralás öntisztulása is a léleknek... S talán elég is ennyi...

Zalán Tibor

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XVII. évfolyam 6. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából kiadja a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.
Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztők: **Bába Szilvia** (művelődés), **Babics Imre** (vers), **Balázs Géza** (nyelvművelés), **Bognár Antal** (évkönyv), **Borbély András** (kisebbségek), **Elek Szilvia** (zene), **Hlavacska András** (műbírálat), **Kovács Ildikó** (szöveggondozás), **Sebeők János** (környezet), **Szondi Bence** (tördelés), **Toót-Holló Tamás** (próza), **Vincze Ferenc** (dokumentum), **Wehner Tibor** (művészet).
Szerkesztőségvezető: **Cserép Nelli**. Napút-kör: **Báthori Csaba**, **Bereményi Géza**,
Csáji László, **Koppány Donceve Toso**, **Gráfik Imre**, **Jankovics Marcell**, **Dr. Koncez Gábor**,
Prágai Tamás, **Radnóti Zsuzsa**, **Rakovszky Zsuzsa**, **Szakolczay Lajos**, **Szörényi László**
(tiszteltetbeli konzulensek). Alapította: **Masszi Péter**. Laptípus: **Gosztola Gábor**.
Szerkesztőség: Ady Endre Művelődési Központ, 1043 Budapest, Tavasz u. 4.
Telefon: (1) 225-3474 • Mobil: (70) 617-8231 • E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

B/2 páholy

Zalán Tibor tárcája . . . . . borítóbelső

Előétér

Legyen tizennégy a bekezdések száma. 3

Önszóciikk

Babics Imre 5, Ferdinandy György 5,
Garaczi László 6, Jókai Anna 7,
Juhász Ferenc 7, Kiss Anna 7,
Molnár Miklós 8, Sajó László 10,
Térey János 12, Toót-Holló Tamás 12,
Végh Attila 18, Vörös István 19

Ébert Tibor: Hiányod világokat öl. 21

Ébert Yvonne: Remény és elmenet 38

Mustra

Csörsz István: Földtaposók. 40

Lábass Endre: Celofántánc 47

Hetedhét

Marin Georgiev: Utassy József
(Kiss Benedek fordítása) 50

Dél; Pitypang; Ítélet
(Utassy József fordításai) 51

Macska (Rózsa Endre fordítása) 53

Komáromi Sándor: Hangok a múlt rejtekeiből 54

Téka

Sipos Lajos: Berda József
pályakezdése Újpesten 61

T. Kovács Péter: Kozma Andor ébresztése . . 73

Kozma Andor: A Táltos álma.; Győztesek. . . . 74

Györe Gabriella: Október 86

Tizennegyedmagunkban

Budavár, Országház u. 1–3.
Bronz emléktábla 80

Markijan Saskevics: Bánat a kedves után;
Árnyékvirág (Bede Anna fordításai) 81

Szovár

Kicsi Sándor András: Mit susog
a rezgő nyárfa? 83

Kocsis Klára: Kelet-Európa 85
 Nyilas Atilla: Valami az esküről 86
 Ványai Fehér József: A képzelt part;
 Darvaknak való 87

Tárlat

Id. Bertha Zoltán festményei. . . színes melléklet
 Éles Csaba: Hattyúdalként
 ébresztő művészet 89

Hangszóló

Sziklavári Károly: Az örök újító
 (Mosonyi Mihály emlékezete) 90

Olekszj V. Komar: Etlköz korai magyarjai:
 kutatási távlatok
 (Benkő Mihály és Türk Attila fordítása). . .100
 Szentmártoni Szabó Géza:
 A szerelem költője, Balassi Bálint 106

Évnap

- Elek Tibor 114, Fűzi László 114, Hegedűs
 Imre János 114, Kenyeres Zoltán 116,
 Kődöböcz Gábor 116, Márkus Béla 116,
 Pomogáts Béla 117, Sebők Melinda 117,
 Sipos Lajos 117, Szokolczay Lajos 118,
 Széles Klára 118, Szepes Erika 119

Szettele Katinka: rituálé 119
 Bányai Tamás: Szentségtörés. 120

Égalj

Bükk-szenterzsébet 127
 E számunk szerzői. 88

Illusztrációk

Szokok Iván festményei. 129

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 95.

Füleki Gábor: Episztolák óceánja
 Suhai Pál: „Bátortalan” gondolatok Báthori Csaba
 Rilke-leveleiről (Tallózás a magyar fordítás
 négykötetes gyűjteményében)

NAPÚT

Irodalom, művészet,
 környezet

XVII. évfolyam 6. szám

Mustrák ugyanúgy

TÉTOVA REMÉNY

Megragadott Sárospatak és a Hegyalja varázslatos vidéke – tájképeimet ez az élmény ihlette.

Ezek mellett próbálom megfesteni, vagyis a természetre, a külvilágra utaló egyszerűsített vagy stilizált formákkal, jelekkel és – főleg a magyar népi szimbólumvilágra építve – jelképekkel közvetíteni azt is, ami engem egzisztenciálisan foglalkoztat, gondolkodásra, töprengésre késztet, s ami hitem szerint a nézőben majd visszhangot kelthet, s talán az esztétikai élményen túl etikai hatást is gyakorolhat.

Bertha Zoltán